

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 307/10
19.05.2010. година
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Предрага Трифуновића, председника већа, Весне Поповић и Виде Петровић-Шкери, чланова већа, у правној ствари тужиоца Ж.Р. из П., чији је пуномоћник М.М., адвокат из П., против туженог Фабрика намештаја Ј. а.д. из П., чији је пуномоћник Д.Т. из П., ради поништаја решења о отказу уговора о раду, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Окружног суда у Пожаревцу Гж1. бр. 327/08 од 09.12.2008. године, у седници одржаној 19.05.2010. године, донео је

П Р Е С У Д У

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Окружног суда у Пожаревцу Гж1. бр. 327/08 од 09.12.2008. године, па СЕ ОДБИЈА жалба туженог, као неоснована и ПОТВРЂУЈЕ пресуда Општинског суда у Петровцу П1. бр. 11/08 од 16.09.2008. године.

Образложење

Пресудом Општинског суда у Петровцу П1. бр. 11/08 од 16.09.2008. године, ставом првим изреке поништено је, као незаконито, решење туженог од 21.12.2006. године, којим је тужиоцу отказан уговор о раду са 21.12.2006. године, а обавезан је тужени да тужиоца врати на рад и распореди га на послове који одговарају његовој стручној спреми и радној способности, док је ставом другим изреке обавезан тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка од 69.500,00 динара.

Пресудом Окружног суда у Пожаревцу Гж1. бр. 327/08 од 09.12.2008. године, ставом првим изреке преиначена је првостепена пресуда тако што је одбијен, као неоснован, тужбени захтев за поништај решења туженог од 21.12.2006. године и враћање тужиоца на рад, као и за накнаду трошкова поступка, док је ставом другим изреке обавезан тужилац да туженом накнади трошкове поступка од 4.000,00 динара.

Против правноснажне пресуде донесене у другом степену, тужилац је изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у смислу члана 399. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр.125/04), па је нашао да је ревизија основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 361. ст. 2. тачка 9. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према чињеничном стању на коме је заснована побијана одлука, тужилац је био запослен код туженог по уговору о раду од 14.09.2004. године. Дана 27.10.2006. године тужени је понудио тужиоцу закључење Анекса уговора о раду, којим се мења основни уговор на тај начин што се тужилац распоређује на послове продавца у малопродаји у продавници у С. уз право на минималну зараду за стандардни учинак и пуно радно време и уз право на накнаду трошкова за долазак и одлазак са рада у висини цене стварних трошкова путовања на релацији П. - С. и обратно. У остављеном року од осам дана за изјашњење, тужилац није прихватио понуду, због чега је донето побијано решење о отказу уговора о раду, применом члана 179. став 1. тачка 7. Закона о раду. Приликом оцене законитости побијаног решења судови су утврдили да је С. удаљен од П. 38 км, да превоз на овој релацији обавља Ј. а.д. из П., чији аутобуси према редовном реду вожње путују сат и 15 минута, а поласци из П. за С. су према реду вужње превозника у: 5,40 часова, у 10,30 и у 14,00 часова (што значи да у С. стижу у 6,55, 11,45 и 15,15 часова), док повратна линија из С. за П. креће у: 5,45, у 12,15 и у 15,15 часова (што значи да у П. стиже у 7,00 часова, у 13,30 и у 16,30 часова). Ова међумесна линија не саобраћа суботом, недељом и државним празником. Такође је утврђено да је продавница туженог у С. радила до 01.06.2005. године, после чега је затворена, при чему тужени није доставио било какав доказ да је продавница поново отпочела са радом. У периоду док је радила (дакле до 01.06.2005. године) продавница је радила сваког радног дана од 7 до 19 часова, без обзира на годишње доба, а радила је и суботом од 7 до 14 часова.

Код овако утврђеног чињеничног стања првостепеном одлуком је поништено решење туженог као незаконито, док је другостепени суд преиначио првостепену одлуку и одбио тужбени захтев, налазећи да су испуњени услови из члана 179. став 1. тачка 7. Закона о раду, јер је одбијање запосленог да са послодавцем закључи анекс уговора о раду законом прописан отказни разлог, због чега сматра да је и решење туженог законито, а да је тужилац испуњеност услова из члана 171. Закона, могао ценити само у посебној парници а не може бити предмет оцене суда по тужбеном захтеву за поништај решења о

отказу уговора о раду.

Врховни касациони суд налази да се основано ревизијом тужиоца указује да је другостепени суд погрешно применио материјално право.

Наиме, тужиоцу је понуђено закључење Анекса уговора о раду којим му је понуђена измена уговорених услова рада, ради премештаја у друго место рада код истог послодавца, што представља овлашћење послодавца применом члана 171. став 1. тачка 2. Закона о раду („Службени гласник РС“ број 24/05 и 61/05), али наведена понуда послодавца мора бити у складу са чланом 173. истог Закона. Члан 173. Закона о раду прописује да запослени може бити премештен у друго место рада ако је делатност послодавца такве природе да се рад обавља у местима ван седишта послодавца, односно његовог организационог дела (став 1. тачка 1. овог члана) и ако је удаљеност од места у коме запослени ради до места у које се премешта на рад мање од 50 км, а организован је редован превоз који омогућава благовремени долазак на рад и повратак са рада, те му је обезбеђена накнада трошкова превоза у висини цене превоза карте у јавном саобраћају (тачка 2. става 1. овог члана). Премештање запосленог у друго место рада, ван случајева предвиђених ставом 1. овог члана, може се вршити само уз пристанак запосленог (став 2. члана 173. Закона).

У конкретном случају судови су утврдили да је тужени имао продавницу у С., где је извршио распоређивање тужиоца, али да је та продавница престала са радом још 01.06.2005. године. Тужиоцу је понуда учињена 27.10.2006. године, а тужени није пружио било какав доказ да је продавница поново отпочела са радом у било ком моменту касније. Имајући у виду да је продавница престала са радом, за поновно обављање делатности у њој - промета робе - намештајем, чијом се производњом бави тужени, неопходно је поновно доношење решења о испуњености минимално техничких и других услова, према члану 6. став 1. Закона о условима за обављање промета робе, вршењу услуга у промету робе и инспекцијском надзору („Службени гласник РС“ број 39/96... 101/05), те су физичка и правна лица која се баве прометом робе дужна да решења о испуњењу минимално-техничких услова за обављање промета и вршење услуга, држе у просторијама, односно на сваком продајном месту, где се делатност обавља.

Имајући у виду да тужени није доставио доказ да је продавница у С. поново почела да ради после 01.06.2005. године, односно пре понуде тужиоцу за закључење анекса уговора о раду (дакле пре 27.10.2006. године), нити је доставио било какав доказ да је прибављено решење надлежног органа о испуњењу минимално-техничких и других услова за обављање промета робе у овом пословном објекту, Врховни касациони суд налази да нису били испуњени услови из члана 173. став 1. тачка 1. да тужилац буде премештен у С., с обзиром да тужени у С. нема објекат у коме се обавља делатност (продавница не ради, нити постоји решење о испуњености услова за поновно обављање делатности у овом објекту - према Закону о условима за обављање промета робе, вршењу услуга у промету робе и инспекцијском надзору).

Поред наведеног, радно време ове продавнице у време док је радила, до 01.06.2005. године било је од 7,00 до 19,00 часова сваким радним даном, а суботом од 7,00 до 14,00, а према утврђеном реду возње саобраћајног предузећа Л. из П., које саобраћа на овој линији, тужиоцу није омогућен организован редован превоз који омогућава благовремени долазак на рад и повратак са рада посебно имајући у виду време поласка последњег аутобуса из С. за П. и из П. за С., док превоз суботом не постоји уопште. То значи да за премештај тужиоца у С. на друго радно место нису испуњени ни услови из члана 173. став 1. тачка 2. Закона о раду.

Одредбом члана 173. став 2. Закона о раду, прописано је да запослени може да буде премештен у друго место рада, ван случајева из става 1. овог члана, само уз свој пристанак.

Имајући у виду да у конкретном случају нису били испуњени услови из члана 173. став 1. тачка 1. и тачка 2. Закона о раду, погрешан је закључак другостепеног суда да је тужилац био у обавези да да сагласност и потпише Анекс уговора о раду, а да је поништај овог анекса могао тражити само у посебној парници, а не у поступку за поништај одлуке о престанку радног односа. Наиме, управо одредба става 2. члана 173. Закона, тужиоцу као запосленом, даје право да одбије сагласност за закључење анекса, јер нису били испуњени услови из члана 173. став 1, односно у моменту давања понуде за закључење анекса тужени као послодавац није обављао делатност у С. као месту ван седишта послодавца, нити постоји организован редован превоз који би тужиоцу, као запосленом, омогућио благовремени долазак на рад и повратак са рада (према ранијем радном времену продавнице у С., као и осталих продавница туженог).

Како је овлашћење туженог као послодавца да тужиоцу као запосленом понуди измену уговорених услова рада применом члана 171. став 1. тачка 2. Закона о раду, условљена испуњеношћу услова из члана 173. истог Закона, што је у конкретном случају изостало, то ни одбијање запосленог за закључење оваквог Анекса уговора о раду, није могло бити санкционисано отказом уговора о раду, применом члана 179. став 1. тачка 7. Закона, што и побијану одлуку туженог чини незаконитом, па ју је првостепени суд правилно поништио, уз обавезу туженог да тужиоца врати на рад.

Тужилац је успео у поступку по ревизији, али му ови трошкови нису досуђени, с обзиром да исте није ни тражио.

На основу члана 407. став 1. Закона о парничном поступку, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци.

председник већа-судија

Предраг Трифуновић, с.р.